

MGE HÍREK

RÉGI MAGYAR BAROMFIFAJTÁK A TÁVOL-KELETEN

Az MGE 2006-2007-ben külügyminisztériumi NEFE pályázati támogatással folytatja vietnami baromfitenyésztési programját. A program címe: Magyar baromfifajták adaptációja Vietnamban, a szegény vidékek fejlesztése, az agrár-környezetvédelem és a génmegőrzés szempontjai szerint.

Vietnam állattenyésztésén belül a baromfitenyésztés a kisgazdaságok második legfontosabb jövedelemforrása. A szegény vidékeken a kis ráfordítással működő, környezetbarát baromfitenyésztés fejlesztése célszerű, amelyhez a helyi viszonyokat és szélsőséges klímát elviselni képes, ellenálló fajták szükségesek. Az MGE (a fajták országos tenyésztő szervezete) és tenyésztő partnerei a magyar-vietnami kisállattenyésztési hagyományok folytatásaként, az 1990-es évek végétől vietnami adaptációs vizsgálatokat végeznek, melynek keretében a gödöllői KÁTKI (jelenleg ÁTK) régi magyar baromfifajtákat szállított Vietnamba, a Hanoi Nemzeti Állattenyésztési Kutatóintézetbe. A komoly sikereket ígérő gyöngytyúktenyésztési projekt mellett 2006-ban a vizsgálatokat a magyar pulykafajtákra is kiterjesztettük. A projekt a pulykafajták vietnami adaptációját, vidéki elterjesztésének és tenyésztési hátterének szervezését célozza, a génmegőrzés helyi szempontjai szerint.

- A tradicionális állattenyésztés megőrzését szolgáló, magyar baromfifajták honosítása, a tenyésztési háttér szervezeti formáinak kialakítása Vietnamban.
- Minőségi baromfitermékek előállítása azzal a céllal, hogy több társadalmi réteg juthasson gazdasági előnyökhöz.

A projekt céljai

- Nagy ellenálló képességű, és különleges minőségű baromfitermékek előállítására alkalmas, régi magyar pulykafajták adaptációjának és termelési tulajdonságainak vizsgálata trópusi-szubtrópusi körülmények között.

Vietnam állattenyésztési környezete

Vietnam trópusi és szubtrópusi klímájú ország, területének háromnegyed részét hegyek borítják. Hosszan elnyúló területének köszönhetően mintegy 3000 km-nyi tengerpartja van. Mindez, illetve a két deltavidék (a Mekong és a Vörös folyó deltája) rendkívüli biodiverzitást és mezőgazdasági termelési háttérfeltételeket nyújtanak.

A gazdasági tevékenység fő formája a mezőgazdaság. Vietnam rendkívüli természeti kincsekkel és turisztikai adottságokkal rendelkezik, de befektetések híján ezeket a lehetőségeket ma még nem tudják kihasználni. A mezőgazdaságban dolgozók aránya magas, a helyi viszonyok által meghatározott termelés a helyi fajtákon alapul. Ugyanakkor az állattenyésztés – a növénytermesztést

kiegészítő tevékenységként – csak az előállított mezőgazdasági termékek 18-20%-át teszi ki. Az állattenyésztés fejlesztése a fentiek alapján reálisan a leglegzetes helyi viszonyok és a szélsőséges klímát elviselni tudó fajták felhasználásával oldható meg.

Vietnam baromfi-hús-termelése 2003-ban 372,72 ezer tonna, tojástermelése 4,85 milliárd db volt. Az ezt követő, 2004-es évben azonban a madárinfluenza-járvány erősen sújtotta a baromfiágazatot, melynek következtében lényegesen csökkent a hús- és tojástermelés: a baromfiállomány létszáma ebben az évben 218,15 millió darab (a 2003. évi 85%-a), a baromfi-hús-termelés 316,41 ezer tonna (a 2003. évi termelés 84,89%-a), a megtermelt tojások száma pedig 3,94 milliárd db volt.

A baromfitenyésztés (csirke, kacs, pézsmakacs, liba) az állattenyésztés-

sen belül a családi gazdaságok második legfontosabb jövedelemforrása (az összes jövedelem 19,8%-a), amelynek összértéke 2003-ban 13 milliárd VND (vietnami dong) volt. Első helyen a sertés-tenyésztésből származó jövedelem (az összes 68%-a) áll.

Miért lehetnek sikeresek a régi magyar baromfi-fajták Vietnamban?

Vietnam sok híres helyi fajtával rendelkezik, melyeket régen domesztikáltak és a helyi fogyasztói igényeknek megfelelően szelektáltak. Sajnos e fajták fenntartására és hasznosítására az elmúlt évtizedekben nem fordítottak elég figyelmet, így nem csak a termelési mutatóik gyengék, hanem a fajták is veszélyeztetetté váltak. A helyi faj-

ták alacsony teljesítménye elsősorban a teljesen külterjes, extenzív tartással magyarázható. A lakosság az állatokat saját ellátásra tartja.

Jelenleg Vietnamban nincs olyan szervezet, illetve tenyésztési program, amely foglalkozna a helyi baromfifajták tenyésztésével. Annak ellenére, hogy az utóbbi időben a vietnami állam nagy figyelmet fordít a helyi fajták megőrzésére és hasznosítására, a felmérések csak a helyzetelemzésig jutottak, a fontosabb termelési tulajdonságokat viszont nem ismerjük. A génmegőrzési programokban emellett csak azok a fajták szerepelnek, amelyek az intenzív fajtákkal gazdaságosan keresztezhetőek, ami egyúttal veszélyezteti is ezen fajták változatlan formában való fennmaradását.

A helyi, ökológiai típusú vegyes gazdálkodás számára alkalmas külföldi baromfifajták bevitelének és adaptációja során elsőrendű szempont a helyi géntartékok védelmének biztosítása, valamint hosszú távú megőrzésük szervezése. Programunk végrehajtása során a magyar gyöngytyúk- és pulykafajták a helyi génállományt nem veszélyeztetik (Vietnamban ugyanis nem rendelkeznek helyi nyilvántartott fajtákkal), a

tenyésztés szervezésével párhuzamosan pedig reményeink szerint az egyéb helyi baromfifélék génvédelme is szervezett keretben folyhat tovább. Magyarország mezőgazdasága és állattenyésztése hosszú múltratekint vissza, sok magyar háziállatfajta terjedt el széles körben az egész világon. Az 1990-es évekig több száz szakembert, mérnököt, doktort képzett Magyarország Vietnám számára, akik között számos agrárszakember is van. A magyar-vietnami projektjavaslatban foglaltak keretében a Magyarországon végzett szakemberek számára lehetőség nyílik arra, hogy találkozzanak, tapasztalatokat cseréljenek és további együttműködések alakítsanak ki magyar szakemberekkel és vállalkozókkal. A projektjavaslat hozzájárul Magyarországnak "híd" szerepének erősítésében. A szakemberkapcsolatok frissítésén kívül Vietnamon keresztül Magyarország kapcsolat

teremthet Délkelet-Ázsia más fejlődő országaival is. „Vietnám megnyithatja az ASEAN kapuját Magyarország számára.” Ennek első lépéseként, az elmúlt évben az ÁTK és az MGE képviselétében tárgyalásokat folytattunk vietnami és laoszi mezőgazdasági vezetőkkel és szakemberekkel a program kiterjesztésére Laosz irányába. A NEFE-projekt-hoz kapcsolódóan, a 2007. augusztusában megrendezésre kerülő 5. Vietnami-Magyar Állattenyésztési és Haltenyésztési Nemzetközi Konferencia is részben ezt a célt szolgálja. A konferencia eredményeit és a magyar baromfifajták távol-keleti sorsát a következő lapszámokban részletesen ismertettjük.

A NEFE projekt támogatói: A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma és a CDA (Kanada).

SZÖVEG ÉS FOTÓK:

KENÉ DO THI DONG XUAN, SZALAY ISTVÁN